

Pytania:

1. Kto inicjuje informację o zagrożeniu?

Informację o zagrożeniu inicjuje osoba posiadająca w tym zakresie wiedzę i kompetencje.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* państwowy powiatowy inspektor sanitarny, który otrzymał informację o podejrzeniu lub przypadku zakażenia, zachorowania lub zgonu z powodu choroby zakaźnej, kierując się opartą na wiedzy medycznej własną oceną stopnia zagrożenia dla zdrowia publicznego oraz wytycznymi państwowego inspektora sanitarnego wyższego stopnia, niezwłocznie weryfikuje uzyskane informacje, przeprowadza dochodzenie epidemiologiczne, a następnie, w razie potrzeby, podejmuje czynności mające na celu zapobieganie szerzenia się zakażeń i zachorowań na tę chorobę zakaźną.

Informacje inicjujące np. o zachorowaniu wśród uczniów lub personelu mogą więc pochodzić od lekarza, ale - w zależności od sytuacji faktycznej - również od rodziców (lub pełnoletniego ucznia), dyrektora szkoły lub innych członków personelu, którzy uzyskali informację o zachorowaniu. Informacja taka podlega weryfikacji i ocenie ryzyka przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

2. Kto powiadamia dyrektora o kwarantannie/zakażeniu ucznia?

Okoliczności wykrycia zakażenia SARS-CoV-2 u ucznia są zróżnicowane. Dlatego przede wszystkim jest istotne, aby informacja szybko i skutecznie dotarła do osób, które podejmą decyzje o dalszych działaniach zapobiegawczych. Dlatego informacja o zakażeniu ucznia powinna być przekazana dyrektorowi szkoły przez rodziców/opiekunów dziecka, niezwłocznie po tym gdy otrzymają dodatni wynik takiego badania.

Informację o każdym przypadku zakażenia SARS-CoV-2 lub zachorowania na COVID-19 otrzymuje również (z laboratorium/od lekarza) państwowy powiatowy inspektor sanitarny, który w takiej sytuacji kontaktuje się z rodzicem, a następnie szkołą w celu przeprowadzenia dochodzenia epidemiologicznego na terenie szkoły (wśród uczniów i personelu). Ma to na celu ustalenia kontaktów osoby zakażonej. Informacje o miejscu pobierania nauki jest ustalana przez PPIS w drodze wywiadu z osobą narażoną/jego opiekunami.

3. W jaki sposób dyrektor ma odróżnić objawy grypy od COVID-19?

Corocznie w okresie jesienno-zimowym występują wzmożone zachorowania wywołane ponad 200 krążącymi wirusami, które przenoszą się drogą oddechową. W ubiegłych latach, w okresie szczytu zachorowań, notowano ponad 100 tys. infekcji układu oddechowego dziennie. Czynnikiem zakażeń są w szczególności wirusy grypy i paragrypy RSV.

Izolacja dziecka z objawami chorobowymi infekcji górnych dróg oddechowych nie oznacza więc podejrzenia zachorowania na COVID-19 u tego dziecka, nie jest bowiem możliwe zróżnicowanie na podstawie samych objawów choroby zachorowania na COVID-19 z innymi, powszechnie występującymi chorobami wirusowymi przebiegającymi z gorączką i objawami z górnych dróg oddechowych.

Odebranie dziecka przez rodziców ze szkoły (poprzedzone czasowym odizolowaniem dziecka w szkole do czasu ich przybycia) powinno być traktowane jako standardowa procedura ostrożnościowa związana z trwającym stanem epidemii zgodnie z zasadą, że w szkole przebywają jedynie dzieci nie wykazujące objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych.

Podstawą do podejmowania działań w postaci zawieszenia części lub całości zajęć stacjonarnych jest sytuacja, w której przypadek zakażenia SARS-CoV-2 / zachorowania COVID-19 został potwierdzony laboratoryjnie (metoda RT-PCR) i zaistniały określone inne przesłanki (do decyzji PPIS).

4. Na podstawie jakich objawów dyrektor szkoły powinien odizolować dziecko?

Jeżeli pracownik szkoły zaobserwuje u ucznia objawy mogące wskazywać na chorobę zakaźną, w tym kaszel, temperaturę wskazującą na stan podgorączkowy lub gorączkę, należy odizolować ucznia w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu, zapewniając min. 2 m odległości od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów o konieczności pilnego odebrania ucznia ze szkoły.

5. Jakie kryteria państwowy powiatowy inspektor sanitarny (PPIS) bierze pod uwagę przy wydaniu pozytywnej opinii o zawieszeniu działania placówki?

Opinia dotycząca zakresu zawieszenia zajęć stacjonarnych (i kontynuowanie zajęć wyłącznie w formie nauczania zdalnego) będzie uwzględniała:

- wystąpienie przypadku lub przypadków zakażenia SARS-CoV-2 / zachorowań COVID-19 wśród uczniów lub pracowników szkoły,
- lokalną sytuację epidemiologiczną na danym obszarze (liczbę osób zakażonych/zapadalność/dynamikę wzrostu) z uwzględnieniem przypadków związanych z transmisją poziomą oraz ogniskami instytucjonalnymi i ich charakterem.

Podmioty inicjujące działania w odpowiedzi na wystąpienie zagrożenia powinny być sprecyzowane w przepisach kompetencyjnych. W przypadku, gdy powodem zawieszenia zajęć będzie sytuacja epidemiologiczna w powiecie (nie zaś zdarzenia związane z funkcjonowaniem szkoły) należy rozważyć, aby podmiotem inicjującym zawieszenie zajęć stacjonarnych był nie dyrektor, lecz zespół zarządzania kryzysowego odpowiedniego szczebla, który stale monitoruje sytuację epidemiologiczną na danym terenie i koordynuje działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne, w szczególności w powiatach uznanych za obszary żółte i czerwone.

6. Czy możliwe jest ustalenie odrębnych kryteriów do: zawieszenia zajęć dla grupy, grupy wychowawczej, oddziału, etapu edukacyjnego lub całej szkoły/placówki?

Możliwość utrzymania nauczania stacjonarnego dla wybranych klas (lub innych grup, w których odbywa się edukacja) będzie zależna od przyczyny, która spowodowała konieczność zawieszenia zajęć stacjonarnych.

W przypadku, gdy wystąpienie zachorowania na COVID-19 u jednego z uczniów spowoduje konieczność poddania kwarantannie pozostałych uczniów uczęszczających do tej samej klasy, prowadzenie dla nich zajęć w formie zdalnej stanie się jedyną możliwością kontynuowania nauki przez tę klasę. Możliwość kontynuowania nauki w formie stacjonarnej przez inne klasy (grupy edukacyjne) będzie zależała m.in. od zakresu narażenia wśród uczniów pozostałych klas.

Propozycje przejścia w tryb mieszany (zamiast pełnego zawieszenia zajęć stacjonarnych i całkowitego przejścia na edukację zdalną) będzie przedmiotem indywidualnej opinii PPIS na podstawie przedstawionych przez dyrektora konkretnych rozwiązań dotyczących organizacji zajęć szkolnych.

7. Czy możliwe będzie ujednoczenie ww. kryteriów/wytycznych dla wszystkich stacji PPIS i podanie do wiadomości dyrektorom szkół?

Każda placówka szkolno-wychowawcza posiada swoją specyfikę, w związku z czym procedury postępowania muszą być dostosowane do charakteru danej placówki (wielkość szkoły, sposób organizacji zajęć, który ma wpływ na szerzenie się zakażeń pomiędzy grupami uczniów itd).

Niestety nie jest możliwe ustalenie scenariusza postępowania na każdą potencjalną sytuację i należy postępować zgodnie z zasadami działań przeciwepidemicznych wobec COVID-19 i ogólnymi wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia w tym zakresie.

8. Czy możliwe jest uruchomienie w PPIS specjalnego (odrębnego) telefonu kontaktowego dla dyrektorów szkół?

Obecnie stacje sanitarno-epidemiologiczne udostępniają na swoich stronach numery telefonu alarmowego. W przypadku dużego obciążenia tego telefonu, możliwy jest niezwłoczny kontakt drogą e-mail z właściwą terenowo stacją.

Możliwe jest również udostępnienie dyrektorom szkół dodatkowych dedykowanych numerów telefonów, gdy będzie to uzasadnione sytuacją epidemiologiczną w powiecie. Decyzje w tym zakresie będą podejmowane lokalnie przez PPIS, stosownie do potrzeb.

9. Czy zostanie ustalona ścieżka komunikacji dyrektora i PPIS?

Jak wyżej. Obecnie stacje sanitarno-epidemiologiczne udostępniają na swoich stronach numery telefonów alarmowych, na które mogą być zgłaszane wszystkie

sytuacje związane z koniecznością podejmowania działań w celu ochrony zdrowia publicznego.

W przypadku obciążenia tych telefonów licznymi połączeniami, możliwe jest udostępnienie dyrektorom szkół dodatkowych dedykowanych numerów telefonów / adresów e-mail. Decyzje w tym zakresie powinny być podejmowane lokalnie przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, stosowanie do potrzeb.

10. Kto inicjuje prośbę o opinię?

Ponieważ opinia ma dotyczyć zgłoszonej przez kierownictwo szkoły potrzeby reorganizacji zajęć oraz opracowanego sposobu reorganizacji zajęć (zawieszenia lub tylko ograniczenia zajęć stacjonarnych / "zamknięcia szkoły") prośbę o opinie inicjuje dyrektor szkoły przedstawiając przyczyny i zakres proponowanych zmian w funkcjonowaniu szkoły.

11. Czy wydając opinię PPIS będzie się kierować wskaźnikami liczbowymi związanymi ze stwierdzoną liczbą zachorowań w szkole/w gminie/ w powiecie?

Opinia dotycząca zakresu zawieszenia zajęć stacjonarnych (i kontynuowanie ich wyłącznie w formie nauczania zdalnego) będzie uwzględniała lokalną sytuację epidemiologiczną (liczbę osób zakażonych/zapadalność/dynamikę wzrostu) z uwzględnieniem przypadków związanych z transmisją poziomą oraz ogniskami instytucjonalnymi i ich charakterem.

12. Czy liczba podejrzanych lub zakażonych w szkole będzie determinowała zakres zawieszenia zajęć?

Opinia dotycząca zakresu zawieszenia zajęć stacjonarnych (i kontynuowanie ich wyłącznie w formie nauczania zdalnego) będzie uwzględniała lokalną sytuację epidemiologiczną (liczbę osób zakażonych/zapadalność/dynamikę wzrostu) z uwzględnieniem przypadków związanych z transmisją poziomą oraz ogniskami instytucjonalnymi i ich charakterem.

W przypadku, gdy zawieszenie jest spowodowane narażeniem /zakażeniem /zachorowaniem dotyczącym ucznia lub pracownika szkoły, jego zakres jest uzależniony od oceny ryzyka transmisji zakażenia na pozostałych uczniów i personel.

13. Czy liczba podejrzanych lub zakażonych w gminie/powiecie będzie determinowała zakres zawieszenia zajęć?

Opinia dotycząca zakresu zawieszenia zajęć stacjonarnych (i kontynuowanie ich wyłącznie w formie nauczania zdalnego) będzie uwzględniała lokalną sytuację epidemiologiczną (liczbę osób zakażonych/zapadalność/dynamikę wzrostu) z uwzględnieniem przypadków związanych z transmisją poziomą oraz ogniskami instytucjonalnymi i ich charakterem.

14. Czy PPIS będzie powiadamiał dyrektorów o zastosowanej kwarantannie wobec nauczycieli?

Decyzja administracyjna PPIS o kwarantannie jest skierowana do strony, którą jest nauczyciel i jako taka jest przekazywana nauczycielowi. Zgodnie z przepisami decyzja może zostać również przekazana ustnie, a następnie jest doręczana na piśmie po ustaniu przyczyn uniemożliwiających jej doręczenie w tej formie.

Nauczyciel, który został objęty kwarantanną powinien niezwłocznie poinformować pracodawcę o kwarantannie jako przyczynie swojej nieobecności w pracy. Równocześnie pracodawca - w porozumieniu z nauczycielem - powinien ustalić, czy nauczyciel może kontynuować wykonywanie nauczania w formie pracy zdalnej (prowadzenie zdalnych zajęć z uczniami) i zachować prawo do 100% wynagrodzenia czy też zachodzi *niemożność wykonywania pracy* w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa i decyzja o kwarantannie będzie wywoływała wtedy takie same skutki prawne pod względem pracowniczym i ubezpieczeniowym jak orzeczenie o *niezdolności do pracy* wystawiane przez lekarza w przypadku zachorowania (zachowanie prawa do 80% wynagrodzenia). Po otrzymaniu pisemnej decyzji PPIS o kwarantannie, nauczyciel powinien ją bezzwłocznie przekazać pracodawcy, tak, jak dzieje się to w przypadku zwolnienia lekarskiego.

15. Czy nauczyciel na kwarantannie może wykonywać pracę?

Nauczyciel na kwarantannie może wykonywać pracę wyłącznie w sposób zdalny, o ile taki sposób wykonywania pracy zostanie ustalony z pracodawcą. Kwarantanna nie oznacza bowiem *niezdolności do pracy* w rozumieniu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, lecz stanowi *niemożność wykonywania pracy* (w określony sposób) w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 1 tejże ustawy.

Niemożność wykonywania pracy w takim przypadku dotyczy przede wszystkim sytuacji, gdy praca musi być wykonywana poza miejscem zamieszkania, w tym, w budynku szkoły, co jest niemożliwe ze względu na konieczności odosobnienia osoby narażonej. Niemożność wykonywania pracy dotyczy więc takiej formy pracy, która jest niemożliwa do świadczenia w związku z zakazem opuszczania przez osobę kwarantannowaną swojego mieszkania lub innego miejsca wskazanego do odbywania kwarantanny.

16. Czy dziecko z rodziny, w której członek/członkowie są objęci kwarantanną musi pozostawać w domu? Czy można mu zorganizować zajęcia stacjonarne w placówce w pełnym odizolowaniu od innych?

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wszystkie osoby współzamieszkujące lub pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą kwarantannowaną, również podlegają kwarantannie.

Wszystkie osoby kwarantannowane nie mogą opuszczać lokalu mieszkalnego lub innego miejsca wskazanego do odbywania kwarantanny. W związku z tym nie można organizować zajęć stacjonarnych dla dzieci, o których mowa w pytaniu.

Opuszczenie miejsca kwarantanny jest możliwe jedynie w celu wykonania badań laboratoryjnych lub uzyskania świadczenia zdrowotnego, które nie może być udzielone w miejscu odbywania kwarantanny.

17. Czy jest uzasadnienie, aby odsunąć od pracy 60 latków (doniesienia medialne)?

Dane epidemiologiczne wskazują na wyższe ryzyko kliniczne ciężkiego przebiegu zachorowania na COVID-19 u osób w starszych grupach wiekowych, u osób po 60 r.ż..

W zależności od lokalnej sytuacji epidemiologicznej (ryzyka szerzenia się wirusa SARS-CoV-2 na danym terenie) zasadnym może być wprowadzanie m.in. nauczania hybrydowego (zdalnego i stacjonarnego). W ramach tego podejścia można brać pod uwagę również zróżnicowane podejście wobec różnych grup wiekowych w zakresie sposobu realizacji przez nie nauczania.

18. Czy nauczyciel 60 letni, z grupy ryzyka, musi mieć obowiązkowo zapewnione środki ochrony indywidualnej?

Zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1356, z późn. zm.), a także zgodnie z przepisami Kodeksu pracy (art. 222¹) pracodawca jest obowiązany zapewnić środki ochrony osobistej pracownikom narażonym.

Przepisy nie wprowadzają natomiast zróżnicowania w dostępie do środków ochrony osobistej ze względu na wiek pracownika. Kryterium zapewnienia dostępu pracownikom do środków ochrony osobistej jest występowanie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne w miejscu pracy.

19. W jakich okolicznościach pracownicy szkoły powinni być zaopatrzeni w środki ochrony indywidualnej (np. maseczki, przyłbice)?

Jak wyżej.

20. Czy osoby podejrzane o zakażenie (nauczyciele i uczniowie, inni pracownicy) w szkole powinni natychmiast zakładać maseczki?

Osoby wykazujące objawy mogące wskazywać na chorobę zakaźną, w tym w szczególności objawy z dróg oddechowych w postaci kaszlu w połączeniu z podwyższoną temperaturą wskazującą na stan podgorączkowy lub gorączkę powinny założyć maseczkę. Osoby wykazujące takie objawy nie powinny kontynuować prowadzenia zajęć lub uczestniczenia w lekcjach.

21. Czy uczniowie przewlekle chorzy (np. z deficytem odporności), na co dzień uczęszczający do szkoły, powinni uczestniczyć w lekcjach stacjonarnych?

Decyzja w tym zakresie powinna być podjęta na podstawie opinii lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad uczniem z chorobą przewlekłą.

22. Czy uczniowie objęci indywidualnym nauczaniem¹ powinni uczestniczyć w tych zajęciach w formie stacjonarnej - nauczyciele mają z nimi zajęcia w domu, w bezpośrednim kontakcie.

Nauczanie indywidualne w formie stacjonarnej zależy od przyczyny, dla której uczeń jest objęty nauczaniem indywidualnym. Decyzja w tym zakresie powinna być podjęta na podstawie opinii lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad uczniem, co pozwoli uwzględnić przesłanki zdrowotne, które były przyczyną nauczania indywidualnego.

23. Czy w przypadku stwierdzenia zakażenia przewiduje się wykonanie testów dla grupy? Czy dla wszystkich? Czy dla kadry?

W przypadku stwierdzenia zakażenia u uczniów lub pracowników szkoły państwowy powiatowy inspektor sanitarny przeprowadza dochodzenie epidemiologiczne, którego celem jest ustalenie kręgu osób narażonych. Wyniki dochodzenia epidemiologicznego decydują o zakresie dalszych działań.

Osoby, które spełniają kryteria bliskiego kontaktu (tzw. styczności) z osobą chorą lub zakażoną są obejmowane kwarantanną, natomiast osoby, które miały kontakt o charakterze innym niż styczność są obejmowane nadzorem epidemiologicznym.

Osoby skierowane na kwarantannę ze względu na bliski kontakt z osobą zakażoną otrzymują poprzez aplikację telefoniczną zaproszenie na pobranie w 10 lub 11 dniu kwarantanny wymazu z nosogardła w mobilnym punkcie pobrań (*drive thru*). W przypadku osób, które ze względu na brak samochodu lub z innych powodów nie mogą skorzystać z tego rozwiązania, kwarantanna automatycznie zakończy się maksymalnie po 14 dniach bez wykonywania badań.

Natomiast w stosunku do osób, które nie były bezpośrednio narażone na kontakt ze źródłem zakażenia (nie były z osobą zakażoną w bliskim kontakcie), możliwe jest wykonanie badań przesiewowych. Należy jednak podkreślić, że badania przesiewowe (*mass testing*) nie są postępowaniem standardowym i są realizowane przede wszystkim w sytuacji wystąpienia ognisk o dużej liczbie zachorowań, w których istnieje wysokie ryzyko podtrzymywania transmisji poprzez występowania niezidentyfikowanych zakażeń bezobjawowych, w szczególności w zakładach pracy (np. kopalnie), w których nie jest możliwe wygaszenie ogniska poprzez wstrzymanie pracy stacjonarnej i przejście na telepracę. Masowe wykonywanie badań przesiewowych u osób, które nie wykazują objawów chorobowych i nie pozostających w styczności ze źródłem zakażenia zwiększa prawdopodobieństwo uzyskiwania wyników fałszywie dodatnich u osób faktycznie niezakażonych.

24. W poprzednich wytycznych epidemiologicznych było wskazanie, że pracownicy/obsługa podmiotu powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy, powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno-

¹ Organizowane na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania

epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem. Obecnie MZ wykreślił oddział zakaźny i wskazał lekarza POZ.

Osoba wykazująca objawy infekcyjne (w tym gorączka), w szczególności osoba wykazująca objawy ze strony układu oddechowego, powinna uzyskać teleporadę ze strony lekarza POZ. Lekarz POZ jest właściwy, aby wystawić osobie chorej zwolnienie od pracy z powodu infekcji górnych dróg oddechowych (spełniające równocześnie funkcję izolacji medycznej), a w przypadku gdy istnieją ku temu przesłanki zdecydować o dalszej diagnostyce w kierunku SARS-CoV-2 zgodnie z aktualnie obowiązującymi procedurami medycznymi.

25. Czy zachowujemy dystans społeczny na terenie szkoły i czy dzieci muszą nosić maseczki, a może tylko w przestrzeni wspólnej?

W miarę możliwości, zaleca się taką organizację pracy szkoły i jej koordynację, która umożliwi zachowanie dystansu między osobami przebywającymi na terenie szkoły, szczególnie w miejscach wspólnych i ograniczy gromadzenie się uczniów na terenie szkoły (np. różne godziny przychodzenia uczniów z poszczególnych klas do szkoły, różne godziny przerw lub zajęć na boisku) oraz unikanie częstej zmiany pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia. Ponadto, obowiązują ogólne zasady higieny: częste mycie rąk, ochrona podczas kichania i kaszlu oraz unikanie dotykania oczu, nosa i ust. W przypadku niemożności zachowania dystansu - maseczki powinny być stosowane np. w czasie przerw w miejscach wspólnie użytkowanych w budynku placówki, o ile nie zachowane jest zróżnicowanie czasowe w prowadzeniu zajęć.

Jeżeli na terenie szkoły uczniowie i pracownicy używają masek lub rękawic jednorazowych, należy zabezpieczyć miejsca/ pojemniki do ich wyrzucania. Zalecenia w tym zakresie zostały wskazane na stronie internetowej GIS:

<https://gis.gov.pl/zdrowie/koronawirus-zdrowie/informacje-i-zalecenia-pl/wytyczne-ws-postepowania-z-odpadami-w-czasie-wystepowania-zakazen-koronawirusem-sars-cov-2/>

26. Czy szkoły funkcjonujące w podmiotach leczniczych mogą od 1 września prowadzić kształcenie w formie stacjonarnej? Co z ew. wzrostem zagrożenia w sytuacji nauczycieli pracujących w wielu szkołach?

Decyzja w tym zakresie powinna być podjęta przez kierownika podmiotu leczniczego w oparciu o sytuację zdrowotną dzieci przebywających w podmiocie leczniczym (profil leczonych w podmiocie chorób).

27. Czy wielokrotnego użytku naczynia i szućce przed wydaniem ich następnego dnia też powinny być umyte lub wyparzone (kuchnia-szafka-czas)?

Przy organizacji żywienia w szkole (stołówka szkolna, kuchnia, jadalnia i inne pomieszczenia przeznaczone na spożycie ciepłych posiłków), obok warunków higienicznych wymaganych przepisami prawa odnoszącymi się do funkcjonowania żywienia zbiorowego, dodatkowo należy wprowadzić zasady szczególnej ostrożności

dotyczące zabezpieczenia pracowników. W miarę możliwości powinna być zachowana odpowiednia odległość stanowisk pracy wynoszącą min. 1,5 m, a jeśli to niemożliwe – środki ochrony osobistej, płyny dezynfekujące do czyszczenia powierzchni i sprzętów. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny, mycia i dezynfekcji stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztućców.

Wielorazowe naczynia i sztućce należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze min. 60°C lub je wyparzać. Jeżeli szkoła nie posiada zmywarki – wielorazowe naczynia i sztućce należy umyć w gorącej wodzie z dodatkiem detergentu i wyparzyć.

Od dostawców cateringu należy wymagać pojemników i sztućców jednorazowych. Wymaganie to dotyczy szkół, w których nie jest możliwe zapewnienie właściwych warunków mycia naczyń i porcjowania/nakładania dostarczonych posiłków. Należy zadbać o odpowiednie segregowanie zużytych pojemników i sztućców.

28. Czy wielokrotnego użytku sztućce powinny być wydawane „do ręki” a nie do pobrania ze zbiorowego pojemnika?

Obsługa powinna wydawać przygotowane czyste zestawy sztućców wraz z wydawanym posiłkiem, a osoby wchodzące na stołówkę powinny dezynfekować ręce przed podejściem do miejsca wydawania posiłku oraz sztućców.

29. Jak postępować w sytuacji, gdy wiemy, że krótko przed rozpoczęciem roku szkolnego uczeń wrócił z wypoczynku w kraju podwyższonego ryzyka?

Pobyt za granicą nie oznacza, że doszło do zakażenia i dojdzie do zachorowania. Nie należy ograniczać uczęszczania do szkoły o ile stan zdrowia dziecka nie wskazuje na chorobę, a kraj podróży nie był objęty restrykcjami w zakresie ruchu granicznego.

30. Jakie przyjąć zasady postępowania wobec uczniów, co do których wiemy, że krótko przed rozpoczęciem roku szkolnego uczestniczyli w weselach, pogrzebach, oraz innych spotkaniach rodzinnych z udziałem wielu osób.

Jw. Obecność na imprezie nie oznacza zachorowania. Postępowanie może się zmienić w przypadku powzięcia przez służby PIS informacji o konieczności objęcia dziecka i jego rodziny kwarantanną/izolacją.

31. W bursach i internatach szkolnych mieszkają uczniowie uczęszczający do różnych szkół. Czy w przypadku zawieszenia zajęć w jednej ze szkół, które uczniowie mieszkają w bursie/internacie, należy zawiesić działanie bursy/internatu, przeprowadzić testy przesiewowe wśród pozostałych wychowanków bursy i utrzymać jej działanie, czy też zastosować inny sposób postępowania?

Zawieszenie działania bursy / internatu zależy od konkretnych okoliczności faktycznych i musi być w każdym przypadku rozpatrywane indywidualnie w konsultacji z właściwym PPIS.

W sytuacji, gdy w bursie/internacie mieszkają osoby objęte kwarantanną w związku z narażeniem na przypadek SARS-CoV-2 w szkole, do której uczęszczają, kwarantanną mogą być objęci również uczniowie innych szkół w tej bursie mieszkających, jeżeli nie ma możliwości ich skutecznego odizolowania (wspólne łazienki, kuchnie itd.).

32. Czy na terenie bursy/internatu w przestrzeniach wspólnych, gdzie nie można zachować dystansu, wychowankowie powinni nosić maseczki?

Wychowankowie bursy/internatu powinni starać się zachować dystans podczas pobytu w bursie/internacie, czystość w użytkowanych pomieszczeniach, często myć ręce ciepłą wodą z mydłem oraz wietrzyć pomieszczenia mieszkalne.

Należy ograniczyć przebywanie osób z zewnątrz w bursie/internacie do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (m.in. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe) i w wyznaczonych obszarach.

33. Czy w przypadku organizacji zajęć praktycznych w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe, gdzie zachowanie odległości między uczniami jest utrudnione ze względu na charakter zajęć związany ze specyfiką zawodów, nie powinniśmy wprowadzić obowiązku zakrywania ust i nosa podczas zajęć oraz dezynfekcji rąk przed korzystaniem ze sprzętu, urządzeń, maszyn, itp.?

W zależności od specyfiki danego zawodu.

34. Czy do organizacji bezpłatnego dowozu (przez gminy) uczniów do szkół powinny obowiązywać przepisy ogólne (w tym obowiązek zakrywania ust i nosa)?

Tak. Kwestie postępowania w transporcie zbiorowym zostały uregulowane w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1356, z późn. zm.)

35. Czy zalecenia dotyczące stosowania przepisów ogólnych w zakresie korzystania z transportu przez uczniów powinny być uszczegółowione w rozporządzeniu, czy opisane w wytycznych GIS?

Zalecenia dotyczące stosowania przepisów ogólnych w zakresie korzystania z transportu przez uczniów powinny być uszczegółowione w rozporządzeniu.

36. Czy przy decyzji, że przepis powinien znaleźć się w rozporządzeniu, jego następująca treść będzie prawidłowa:

Do organizacji bezpłatnego transportu i opieki, o którym mowa w art. 32 ust. 5 oraz art. 39 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, stosuje się § 23 ust. 1 pkt. 2 lit. a, § 24 ust. 1 pkt 1 oraz § 24 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r.

w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1356 ze zm.).

Propozycja treści do wytycznych GIS, jeżeli nie będzie potrzeby wpisywania przepisu do rozporządzenia: Do organizacji bezpłatnego transportu dla uczniów zobowiązane są gminy na podstawie art. 32 i art. 39 ustawy – Prawo oświatowe. Do dowozu uczniów do szkół zastosowanie mają przepisy ogólne rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1356, z późn. zm.). W związku z tym przewoźnik nie może przewozić więcej osób niż 100% miejsc siedzących w pojeździe, a uczniowie powinni obowiązkowo zakrywać usta i nos (kierowca autobusu takiego obowiązku nie ma). Wyjątek stanowią powiaty znajdujące się w strefach żółtej i czerwonej, dla których obowiązują zaostrzone przepisy.

37. Czy, a jeśli tak, to jakie wytyczne powinny pojawić się w związku z realizacją zajęć wychowania fizycznego w szkole (dot. również szkolenia sportowego) - zarówno w przypadku uczniów, ja również nauczycieli? (ochrona osobista nauczycieli, uczniów – liczebność podczas zajęć, dopuszczalny kontakt w przypadku sportów grupowych, sale (pomieszczenia) do ćwiczeń, szatnie, używanie sprzętu sportowego. A także nauki muzyki – śpiew oraz gra na instrumentach dętych.

Podczas realizacji zajęć, w tym zajęć wychowania fizycznego i sportowych, w których nie można zachować dystansu, należy ograniczyć ćwiczenia i gry kontaktowe (np. sztuki walki, gimnastyka, koszykówka, piłka ręczna) i zastąpić je innymi (np. siatkówka, lekkoatletyka, trening przekrojowy, tenis stołowy i ziemny, biegi przełajowe). W miarę możliwości prowadzić zajęcia wychowania fizycznego na otwartej przestrzeni. Przedmioty i sprzęty znajdujące się w sali, których nie można skutecznie umyć, uprać lub dezynfekować, należy usunąć lub uniemożliwić do nich dostęp. Przybory do ćwiczeń (piłki, skakanki, obręcz itp.) wykorzystywane podczas zajęć należy czyścić lub dezynfekować. W sali gimnastycznej używany sprzęt sportowy oraz podłoga powinny zostać umyte detergentem lub zdezynfekowane - po każdym dniu zajęć, a w miarę możliwości po każdym zajęciach.

W trakcie nauki muzyki uczeń korzysta z własnego instrumentu. W przypadku instrumentu wypożyczonego - jest on przypisany do jednego ucznia przez cały rok szkolny. Rezygnuje się ze śpiewu chóralnego.

38. Co zrobimy z dowozem dzieci do szkół, tych które przemieszczają się komunikacją miejską jak i autobusami szkolnymi? Czy należy sformułować zalecenie, żeby uczniowie poruszali się pieszo, jeździli rowerem lub komunikacją miejską poza godzinami szczytu?

Nie. Natomiast przy korzystaniu z transportu zbiorowego należy stosować środki ochrony osobistej (maseczki) określone w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i

zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1356, z późn. zm.).

39. Co ze zgodą na inne działania szkoły poza mierzeniem temperatury? Jaka temperatura do stanu podgorączkowego 37°C czy 37,5°C?

W zależności od metody pomiaru inne wartości temperatury ciała uznawane są za temperaturę prawidłową i podwyższoną. Wartość 36,6-37,0°C uznawana jest za prawidłową temperaturę ciała w przypadku, gdy pomiar dokonywany jest poprzez umieszczenie termometru w dole pachowym oraz przywiedzeniu kończyny górnej do tułowia w trakcie dokonywania pomiaru. Nie ma pojedynczej wartości, która odpowiada normalnej temperaturze ciała lub temperaturze zdrowego człowieka. Temperatura ciała w granicach około 37,2 do 37,5 stopni może mieć różne przyczyny, np. związane z problemami metabolicznymi, stresem, wysiłkiem fizycznym.

Za stan podgorączkowy uznaje się temperaturę przekraczającą zwykłą temperaturę ciała, ale nie przekraczającą 38,0°C. Za gorączkę uznaje się temperaturę ciała 38,0°C oraz wyższą. Dokładność pomiaru przy użyciu termometru bezdotykowego jest mniejsza. Na odczyt mają wpływ warunki środowiskowe (temperatura otoczenia, wiatr, przeciąg), temperatura urządzenia, sposób przeprowadzenia pomiaru (miejsce, odległość), skóra badanego (powinna być sucha).

Analogicznie przepisy § 23 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wskazują temperaturę 38,0°C jako kryterium niewpuszczenia pasażera na lotnisko/pokład samolotu.

40. Dziecko izolowane mające syndromy choroby, kto ma je pilnować, czy odstęp powinien być czy tylko izolowanie czy nakładać maseczkę (może wystąpić duszność)?

Jeżeli pytanie dotyczy dziecka, które przebywa na terenie szkoły i u którego podejrzewa się infekcyjną chorobę wirusową, to funkcję tę pełni osoba wyznaczona zgodnie z procedurami ustalonymi przez dyrektora szkoły. Opiekun przebywający w tym samym pomieszczeniu powinien zachować dystans wynoszący min. 2 m i zakryć usta i nos maseczką.

41. Czy należy promować, szczególnie w ramach w-f, wychodzenie poza teren szkoły (basen, park, miejskie boiska, sale zabaw)?

Należy promować prowadzenie zajęć wychowania fizycznego na otwartej przestrzeni.

42. Co z uczennicami w ciąży, czy automatycznie mają być nauczane zdalnie oraz co z ich przebywaniem w bursie lub internacie (w ramach programu rządowego „Za życiem”)?

Uczennice w ciąży, w przypadku braku przeciwwskazań zdrowotnych, mogą uczestniczyć w zajęciach stacjonarnych i przebywać w bursie lub internacie.

43. Czy wycieczki dopuszczamy z noclegiem czy tylko jednodniowe?

Z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa i zasad bezpieczeństwa wycieczki są dopuszczalne.

44. Wziąwszy pod uwagę możliwe warianty nauczania, tj. nauczanie na odległość, nauczanie mieszane (hybrydowe), czyli część zajęć w szkole, część zajęć realizowana w trybie zdalnym, nauczanie w szkole, czy są ewentualne wskazania w odniesieniu do ogólnego czasu przebywania ucznia w szkole oraz dziennego maksymalnego czasu spędzania przed monitorem ekranowym oraz częstotliwości i długości przerw podczas pracy z monitorem ekranowym?

Ze względu na fakt, że nauczanie zdalne nie występowało wcześniej brak jest przepisów i wytycznych dotyczących maksymalnego czasu, który może być spędzony przed monitorem przez uczniów w ramach pracy zdalnej. W tym zakresie istnieją jedynie przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1grudnia1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. 1998 nr 148 poz. 973), które dotyczą jednak osób dorosłych i nie mogą być stosowane wprost dla dzieci i młodzieży.

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19981480973>

Równocześnie przepisy § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1166, z późn. zm.) wydane na podstawie art. 95a) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty wskazuje, że plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać:

- 1) równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia;
- 2) zróżnicowanie zajęć w każdym dniu;
- 3) możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Zatem zdalne nauczanie powinno uwzględniać te zasady.

45. Czy jeżeli dany powiat zostanie uznany za „żółty” lub „czerwony” to oznacza zamknięcie szkół?

Nie, uznanie powiatu za „czerwony” lub „żółty” i nie jest czynnikiem decydującym o ograniczeniu nauczania stacjonarnego i nie determinuje zamknięcia szkół.

Czynniki, jakie powinien brać pod uwagę PPIS formułując opinię o przejściu na nauczanie hybrydowe lub całkowicie zdalne to:

- sytuacja epidemiologiczna w powiecie (np. ogniska rozproszone, nieustalone źródła zakażeń),

- sytuacja epidemiologiczna w danej szkole (w tym liczba przypadków zakażonych, możliwość ustalenia kontaktów, czy dotyczy konkretnej grupy osób – klasy, czy przypadki są rozproszone),
- ocena sytuacji przez dyrektora szkoły w tym: możliwość reorganizacji zajęć, reorganizacji ruchu uczniów, możliwość stałych sal, realizacji przerw o różnych godzinach i inne propozycje wynikające z wytycznych.